

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne, ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K
3/4 " . . . . . 10 "
1/2 " . . . . . 5 "

Posaničarje številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Gorickem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštah zvez“.

Narodno sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doplačila naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 80 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Narodno in oglašje je plačati loco Gorica. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu. Narodna, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREO“ izbaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gld. 1'60.

„Soča“ in „Primoreo“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Han. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški na Goricku; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Prosel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu čelvi Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Škofovi zavodi v Gorici.

(Dalje.)

Ako hoče imeti ljudstvo dobre duhovnike, mora svoje sinove učiti že z nežnim let po krščansko, potem pa z njimi v katoliške zavode. Pa še v teh ne bo prav gotov njihov poklic, ker bodo morali radi pomanjkanja notranje gimnazije obiskovati javne srednje šole ter jih bodo lahko perverzni sošolci in brezverski učitelji zapeljevali in korumpirali. . . . . Trde besede. Nadškof sodi torej, da perverznosti v duhovskih zavodih ni, da so pa drugi dijaki, ki ne bivajo v zavodih, perverzni, med profesorji pa da so brezverci, ki z dijaki vred zapeljujejo in korumpirajo uhoje dijake iz duhovskega zavoda! Kar se tiče dijakov, ki so tako srečni, da so stranjeni v duhovskem zavodu, in onih, katerih ni doletela ta sreča, moremo reči, da trdijo taki, ki prav dobro poznajo jedne in druge, da je perverznost doma prav med dijaki v takih zavodih ter da je tuj taki perverznosti dijak, ki ni uklenjen v tak-le zavod. Gospodje, ki so sami poskusili duhovsko vzgojo pa se je še pravočasno rešili, pa pripovedujejo reči, čudne reči, tako da bi se moralo svetovati nadškofu, naj ne svari »semeniščnikov« pred drugimi dijaki, ampak te druge dijake pred »semeniščniki« . . . . . Kaj pa porečejo profesorji na gimnaziji v Gorici? Nadškof piše . . . . . »a magistris incredulis seducuntur corruptunturque.« Nadškof se boji pošiljati učence iz novega zavoda v gimnazijo, da bi mu jih »magistri increduli« ne skvarili! Kaj pravi k temu ravnatelj? Ne verjamemo, da bi imel nadškof kak p o v o d, pritoževati se radi tega, da bi »neverni učitelji« zapeljevali in korumpirali mladino! Sum, ki zveni iz nadškofovih besed, pa je težak. Ali ga pusti profesorski zbor mirno na sebi obležati ali se mu vpre?

Nadškof pravi naprej: Njihova vzgoja in poklic bosta popolna, če se priklopi se-

minariju interne šole (gimnazija.) Zato pa treba zopet denarja. — Torej vzgojevališče in gimnazija!

Ker je tako, ne ostane nič drugega nego sezidati novo semenišče, večje, lepše, obširnejše, v katero bo mogoče sprejeti več učencev. Kolikor več jih bo, toliko več bo kandidatov teologije in odpomore se pomanjkanju duhovščine zlasti med Slovenci.

Verniki naj pomislijo, da dobri duhovniki bodo njihovi podpiratelji, učitelji, svetovalci, voditelji, stebri cerkve in domovine naše; že zaradi tega radi svoje koristi, morajo pomagati nadškofu pri gradnji in vzdrževanju novega deškega seminarja. Ako bi tega ne hoteli, bi škodovali samim sebi in katoliški reči. Naše ljudstvo bo brez voditeljev in krivi preroki mu bodo govorili prazne in krive besede, kakor ob času Jeremije, ko je pretela izraelskemu ljudstvu moralna in narodna poguba . . . . . Glinjivo!

Nadškof hoče imeti torej med ljudstvom, posebno med Slovenci, vse polno duhovnikov. Duhovniki, ki bi prišli iz škofovih zavodov in semenišča, bi bili še bolj enostranski, kakor so premmogi današnji, bili bi fanatiki posebne vrste, ki bi znali zaslepljevati naše ljudstvo še mnogo bolj nego delajo to v današnjih časih. Nadškof hoče duhovnike, ki bi delali politiko ter se v vse utikali, tako da bi v popolnoma obvladali vse ljudstvo ter bi ne bilo mogoče nikdar iztrgati ga iz krempljev klerikalizma. — Veliko nesrečo bi prinesli goriškim Slovencem nadškofovi zavodi, to nesrečo pa naj bi si nakopalo naše ljudstvo samo na glavo s prispevanjem za škofove zavode.

Ljudstvo, daj denar, da se bodo tvoji sinovi fanatizirali v bojovnike laškega Rima in nemškega Dunaja, daj denar nadškofu, da ti vzgoji ljudi, ki te bodo držali v temi, da ne boš moglo nikdar na svetlo k prostosti, k svobodi! — Vse, polno duhovnikov med ljudstvom, vodstvo v vseh rečeh edino le v rokah duhovnika, odlo-

Poslušajte, evo dvoje primerov, ki sem ju sam doživel in ki sta mi dala razumeti, kaj si moramo misliti pod grozo.

Bilo je za vojske 1870. Skozi Rouen smo se umikali proti Pont-Audemeru. V Havru se je imela armada, približno dvajset tisoč ljudi, dvajset tisoč v popolnem neredu razpršenih, omalodušenih, utrujenih ljudi, zbrati in znova urediti.

Tla so bila pokrita s snegom. Noč je padala na zemljo. Od prejšnjega dne ni še nikdo nič zavžil. Bežali smo hitro, ker so nam bili Prusi za petami.

Cela normandska planjava, katere enoličnost so motile samo sence dreves, rastočih krog kmetij, se je razprostirala pod črnim, težkim, zlonosnim nebom.

Iz motno-mračne svetlobe ni bilo slišati nič drugega kakor nerazločen šum, zamolkel in poostren od časa do časa od korakajočih čet, brezkončno topotanje, ki se je mešalo z nejasnim rožljanjem vojaških skledic in sabelj. Moštvo, sklonjeno, upognjeno, umazano, včasih celo raztrgano, se je pehalo in prerivalo skozi sneg z dolgimi, izmučenimi koraki.

Koža na rokah je primrzovala k jeklu na puškinih kopitih, kajti tisto noč je bil strašen mraz. Često sem videl, kako si je ta ali oni revež sezul čevlje, da bi hodil bos, ker ni mogel več prenašati bolečine v obuvalu, in v vsaki stopinji je puštil krvav sled za seboj. Nato je po ne-

čila beseda duhovnikova v vsem in povsod, vsa zastopstva v duhovniških rokah — ljudstvo pa motiko v roko, delaj, kopaj, oraj, sejaj, vinogradi, in ko končaš težko delo, rožen venec v roke pa moli; misli pa le tako, kakor ti ukaže gospod nunc . . . . . Lepo bo po naši ožji domovini, če se uresničijo nameni, ki so združeni z novim semeniščem in škofovo gimnazijo ob Dreossijski cesti v Gorici!

(Pride še.)

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. — Pa se čepiri po »Prismojencu« dopisnik iz Rihemberga in se podpisuje pristaši S. L. S. Kaj bo, kaj bo?

»Soča« je nekoč pisala, da so naši kaveci sodrga in brez časti, ki nimajo nič krščanskega na sebi.

Kedo pa so ti pristaši S. L. S.? Menda bi se reklo pristaši sleparskih ljudskih slepičev. No, takih v Rihembergu ni in zaradi domačinov bi »Prismojenc« ne dobil nikoli črke. Ampak dopisnik ni Rihemberčan in zato tudi vsakega nasprotnika smatra za tujca in bi mu, če bi mogel tudi rad odjedel kruh. Na podpisane, ki ne trobi v njegov rog, ima posebno piko ter ga zato vedno mala po »Prismojencu« in »Gorici«.

Toda ti žegnani dopisnik, ki te dobro poznam — bila sva pri enem kamnu krščena — ne draži dobrih domačinov, med katerim si oba služiva svoj kruh, ti tečnega in aobrega s svojimi žegni, jaz trdega in črnega s svojimi sodi in vozovi. Ne bodi mi nevoščljiv in ne vlači med kot škodljivega tujca po svojih nečednih »Prismojencih«. Ni še zadnja večerja in ni še gotovo, kdo je v večo korist in potrebo dobrim Rihemberžanom, Ti ali jaz. To naj sodijo sami! —

Kar smo pa rekli glede sodrge in krščanstva, smo pa res v svojej naglosti

kolikem času sedel kraj polja, da bi se odpočil za nekaj trenutkov, in se ni vzbudil nikoli več. Vsak, kdor je sedel, je bil že zapisan smrti.

Koliko smo jih pustili za seboj, teh nesrečnih, izmučenih vojakov, ki so računali, da pridejo takoj za nami, kakor hitro se jim nekoliko okrepijo otrple noge! Toda komaj so se nehali gibati, komaj je nehala krožiti po njihovem premrlem mesu skoro mrtva kri, že jih je prevzela nepremagljiva otrpnelost, prikovala jih je k tlom, jim zaprla oči in ustavila v eni sekundi ta prenapeti človeški mehanizem. In sklonili so se nekoliko, čelo so naslonili na kolena, toda padli niso, kajti križ in udje so jim postali nepremični, trdi kakor od lesa, tako da jih ni bilo moči upogniti ali stegniti.

Mi drugi, močnejši, smo korakali venomer, premrzjeni do mozga, premikajoč se z napeto prisiljenostjo v te noči, tem snegu, po tej mrzli in mrtvi planjavi, utrujeni vsled bolešči poraza, obupa, strti zlasti vsled grozopolne zavesti zapuščenosti, konca, smrti, ničnosti.

Opazil sem dva orožnika, ki sta držala za roke malega, nekam čudnega, starega, golobralega človeka zares nenavadne zunaosti.

Mislila sta, da sta ufela vohuna, in-sta iskala častnika.

grešili; zato pa popravljamo tako: To ne zadeva čiste nedolžnosti znanega očke pri mostu braniškem, niti kokošarja z Vidmaršča in niti ne Ceneta izza hriba in — ne tebe!

Bog s tabo in tvojim duhom!

Znani tujec, kolar in sodar.

Iz goriške okolice.

Iz Vrtojbe. — Pogreb agrarne stranke je bil tu v nedeljo. Tu se je rodila in zadobila zadnji milostni mahlje. Pri padcu se ji je zlomilo 17 reber v podobi večine nasprotno zmagujočih glasov.

Tudi venec na krsto so priskrbeli pokojnej agrarni iz trt, posečenih pri tleh pred Maraževo hišo, ker ni trobil v njih rog, so mu prizadjali za 180 kron škode na trtah. Če to ni izobraževalno lopovstvo, potem ne vemo, kaj bi še bilo!

Tudi neki »sotrudnik« je dobil brco s tem, da se je tolkel po prsih ob zadnjih volitvah rekoč: »Nikdar ne zmagate te stranke v Vrtojbi«. Evo po 2 mesecih kak poraz! To je hud tobak, ne li? Nezrela politika pa je šlo fuč vse, vse. Klanjamo se na razvalinah Vajših.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Nabiralnik pri »Jelenu« v Gorici dal K 3'40, gostilna Ahatz v Gorici K 15'40.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabra g. Gorjan v gostilni pri P. Birsu v Rabatišču K 8.

Za obrambeni sklad družbe sv. Cirila in Metoda je plačalo 200 K tudi starašinstvo v Solkanu. Hvala! Živeli posnemalci!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. M. Boltar, čevljar v Solkanu, poslatev, ki je opremljena z izrazom velikih simpatij napram družbi, kar svedoči pošiljalčevo zavednost. Hvala!

Beseda »vohun« je zašumela takoj med vrstami in okoli ujetnika je nastal kolobar. »Ustreliti ga je treba!« je zavpil nekdo. In vsi vojaki, ki so tvorili skupino, ki niso mogli niti stati, če se niso opirali na svoje puške, so občutili mahoma, da jih je stresla ona togotna in živalska jeza, ki tira množico v grozovitost.

Hotel sem govoriti; bil sem tačas bataljonski načelnik; toda tedaj niso poznali več načelnika, ustrelili bi bili celo mene.

Eden orožnikov mi je rekel:

— Že tri dni nam sledi. Vseposodi poizveduje novic o topništvu.

Skušal sem vprašati to bitje:

— Kaj delate? Kaj hočete? Zakaj spremljate vojsko?

Mencal je nekaj v nerazumljivem žlobudranju.

Bila je to zares nenavadna oseba, z ozkimi rameni, lokavim očešom in pred menoj tako zmedena, da za resnico nisem več dvomil, da je to vohun. Zdel se je precej prileten in slaboten. Gledal me je izpod čela z nizkotnim, začudenim in zvijačnim izrazom.

Moštvo krog naju je vpilo:

V zid z njim, v zid z njim!

Rekel sem orožnikom:

— Vi ste odgovorni za ujetnika!

(Konec pride)

Grozno.

Guy de Maupassant. — Prevel Pastuškin.

Mehka noč se je spuščala polagoma na zemljo.

Zenske so bile ostale v salonu vile. Moški so sedeli ali jezdili vrtno stole in kadili pred vrati v kolobarju krog okrogle mize, obložene s skledicami in malimi kozarci.

Njihove cigarete so se svetile kakor oči v temi, ki se je gostila od minute do minute. Pripovedoval se je pretresljiv dogodek, ki se je odigral prejšnjega dne: dva moška in tri ženske so utočili v reki na nasprotni strani pred očmi povabljenec.

General G... je rekel:

— Da, take reči so ganljive, a ne grozne.

Grozno, ta beseda, pomeni vse več kakor strašno. Pretresljiv dogodek, kakor je tale, človeka gane, vznemiri, zmede: a ne tira v blaznost. Da občuti človek grozo, je treba več kakor dušnega razburjenja in več kakor prizora pretresljive smrti, treba je ali skrivnostne zone ali nenavadnega, izven naravnega občutka strahu. Človek, ki umira, bodisi še v tako dramatičnih okoliščinah, ne vzbuja groze; bojno polje ni grozno; kri ni grozna, najpogostejši zločini so le izredka tudi grozni.

Domače vesti.

V avdljenci pri cesarju je bil 20. t. m. naš rojak gospod dvorni svetnik Miha Gabrijelčič.

Akad. fer. društvu »Adrija« v Gorici je poslalo županstvo Solkan 20 K, za kar se društvo najprizračneje zahvaljuje in želi, da bi zavedno solkansko županstvo našlo še mnogo posnemalcev.

Ker potrebuje društvo knjig, se obrača do onih, ki imajo njim nepotrebnih znanstvenih in leposlovnih knjig, da mu jih darujejo za ustanovitev nove knjižnice.

Promocija. — Jutri bo promoviran na dunajskem vseučilišču doktorjem prava g. Josip Regali, odvetniški kandidat v Ljubljani.

Dopolnilna volitev. — Zlobec bo torej poslanec. Udeležba na sploh ni bila taka, kakor zadnjič. Bilo je slabo vreme, dežuje že nekaj dni neprestano. Vendar pa je bila s klerikalne strani udeležba velika. Klerikalci pač imajo za se v glavnem verski fanatizem. Klerikalec je fanatičen in prepričan je bil, da bo deležen velikega zasluženja božjega, če pojde volit. Da bi ne zamudili, je bilo na nekaterih krajih volišče že v soboto polno klerikalnih volilcev, ki so željno čakali, da bodo deležni drugi dan zasluženja božjega.

Iz fanatizma izvira disciplina. Klerikalci pojdejo volit magari stokrat, če potreba, kar po vrsti.

Klerikalci so imeli na razpolago tudi obilo denarja. Naš namen je bil tudi ta, nagnati jih v agitacijo, da spustijo kaj grošev med ljudstvo. Ta namen smo tudi dosegli.

Opozarjamo pa napredne ljudi, da naj pazijo, da ne dobijo nunci povrnenege tega, kar so potrosili, po dvakrat ali trikrat, da ne znosijo tudi iz naprednih hiš v farovže vsega najboljšega, da bi se potem politikujoči nunci smejali, češ: toliko in toliko sem dobil volilnega denarja iz Gorice, svojega nisem potrosil nič, vrnil pa so mi potrošeno trikrat. Torej dobiček na vseh koncih in krajih. — Klerikalci so spravili na volišče, kar so mogli. Šlo je zopet za vero in sveto cerkev. Sedaj sta rešeni. Rešil ju je liberalcec Zlobec s kraških Ponikev!

Kar se tiče agrarcev, so spravili na volišče vse. Istotako socialni demokrati. Ti pa so dobili tudi precej takih glasov, katerih ne morejo prištevati za svoje. Bilo je več takih volilcev, ki niso hoteli voliti ne naprednega ne agrarnega ne klerikalnega kandidata pa so volili socialnega demokrata!

Omeniti moramo, da bi bil dobil Vrtovec še mnogo več glasov, če bi vladala pri naših volilcih potrebna disciplina. Tako pa jih je ostalo po raznih krajih obilo doma, na Cerkljanskem n. pr. kar 200, klerikalcev pa je prišlo volit 500, več kakor pri prvi volitvi. No, bilo je res slabo vreme in marsikdo je pomišljal, ali bi šel volit eno uro ali dve daleč ob takem pismem vremenu. Dobro se je držalo Tolminsko, kjer je dobil naš kandidat več glasov nego klerikalni. To peče klerikalce.

Med tistimi, ki so še naveličali volitev, so večinoma naprednjaki. Seveda niso videli pred seboj zasluženja božjega, kakor klerikalci, in kazalo ni zmage. Ali vsi taki razgovori bi bili morali odpasti, dolžnost je bila iti na volišče ter se pokazati, da smo tu, ne pa ostati doma. Učimo se kaj od nasprotnikov!

Pismo laških klerikalcev na dr. Gregorčiča. — Tukajšnji »Gazzettino« piše med drugim: »Pred kratkim je nekdo iz laškega klerikalnega kluba pisal pismo slov. klerikalnemu klubu v roke dr. Gregorčiča, katero naj bi bilo v seji naznanjeno članom tega kluba; tikalo se je formacije ali združitve laških in slovenskih klerikalcev. Dr. Gregorčič je odprl pismo pa ni naznanil vsebine svojemu klubu, marveč je pozneje rekel in trdil, da ni odprl pisma, ker ni bilo osebno nanj naslovljeno, dočim je konstatirano, da je Gregorčič odprl pismo ter jednemu sporočil vsebino. — »Gazzettino« je postavil na koncu dva klicaja.

Gregorčič-Pajer. — Vlada je v zadregi zastran imenovanja deželnega glavarja. Kar je počel Pajer lani, presega vse meje najostudnejšega gaženja parlamentarnih običajev. In takega samosilnega naj bi zopet predlagala cesarju za bodočega glavarja?! — Zato se je vlada

obotavljala. Laški liberalci so zagrozili z obstrukcijo, ako ne bo imenovan Pajer. Ne zamerimo jim tega, smatramo, da je tako njihovo stališče le naravno. Ali škandalje, da se peha okoli ministrov za Pajerja tudi — dr. Anton Gregorčič.

Ko je minister povabil Gregorčiča na posvetovanje, katerega bi se udeležili tudi zastopniki drugih dveh strank, je odklonil povabilo, češ, da »ein heller Beschluss« kluba mu brani, udeležiti se takega posvetovanja, — dokler ni imenovan Pajer za glavarja in Gregorčič za podglavarja. Člani Gregorčičevega kluba so povedali, da takega sklepa nikdar ni bilo! — Kdo laže?!

Letos je bila tudi prilika, poskusiti, da bi se doseglo imenovanje — Slovenca za glavarja, čeprav bi bil to — Gregorčič sam. Vemo, da je namignil o tej možnosti Gregorčiču tudi neki c. kr. dostojanstvenik. — Ali Gregorčič je navdušen za Pajerja in zanj se bori, da bi ne zatonila njegova zvezda!

Žaga na Bovškem se je tudi to pot vrlo obnesla. 105 volilcev je šlo na volišče ter volilo Vrtovca. Drugi kandidati niso dobili nič glasov. Žagarji jo žagajo prav. V posnemo naj bodo raznim drugim! Slava žagi!

Laška realna gimnazija v Gorici. — V nedeljo se je vršilo v Gorici posvetovanje za ustanovitev laške realne gimnazije v Gorici, ki naj bi nastala s stroški Gorice in furlanskih občin. Odzvalo se je osebno nekaj županov, drugi so se pridružili pismeno. Tak zavod bi se imel odpreti že s prihodnjim šolskim letom. Pravijo, da bi bilo za prvo leto stroškov 12000 K, po osmih letih na leto 80.000 K. Županstvo iz Gradišča je pisalo, da naj se ustanovi na državne troške laška gimnazija v Gorici. Ima prav. Pa zraven tudi slovenska na državne troške! — Da bi mogle furlanske občine tolik potrošek prenašati na leto, na to še misliti ni!

Tihotapstvo. — Radi znanega tihotapstva čez mejo so aretirali v Gradišču ob Soči trgovca Julija Velmetti ter ga pripeljali v goriške zapore.

Zaprli so v Krminu trgovca Valentina Banello ter krčmarja Valentin Paškolet in Ivan Kocjančič.

Baje izpušijo iz zaporov Suzano in brata Tess iz Krmina proti zadostni kavciji.

Glavni »kontrabant« je znani Peter Pian iz Dolenjega. Imel je v svrhu »kontrabantanja« tudi sod, v sredi razdeljen s trdnim dnom. V enem delu je imel neko tekočino, v drugem pa so bili dobo skriti likerji. Imel je obširen delokrog. Preiskava spravi še marsikaj na dan. Ko bo kaznovan v Avstriji ga izročijo Italiji, kjer so kazni za »kontrabant« mnogo hujše.

Zveza Pajer-Gregorčič. — Pajer ima v bližini Doberdoba neko posestvo, katero ima v najemu neki Jarc Anton iz Doberdoba; jako upliven mož. V družini Jarčevi so trije volilci, in imajo mnogo sorodnikov volilcev.

Temu Jarcu je pisal Pajer 18. t. m., naj voli za klerikalnega kandidata Zlobca in naj agitira zanj! — Brez posebnega komentara!

Dezertiral je od tukajšnjega topničarskega polka Lah Gazin. Izposodil si je revolver, se preoblekel ter izginil.

Pod vlak se je vrgel blizu prvaške postaje 18 letni dijak tržaške gimnazije po imenu Fischer, sin podravnoteja kreditnega zavoda. Snežni plug pa je mladeniča vrgel s tira. Dobil je težko poškodbo na desni roki. Prepejali so ga z vlakom v Trst, kjer so mu v bolnišnici takoj odrezali roko.

Esperantska slovnica. G. stud. iur. Ljud. Koser v Juršincih pri Ptujju naznanja, da izide končno esperantska slovnica in se dobiva pri njem za 1 K 10 v s poštino vred. Sovnica obsega 10 lekcij, 50 nalog ter bogat besedni zaklad. Kdor naroči 5 izvodov n pošlje naprej 5 K 30 v, dobi poleg 5 slovnice še zanimivo zbirko raznih pripovedk.

Sokolski vestnik.

Občni zbor Telovadnega društva »Sokol« v Gorici se bo vršil 4. januarja 1909 ob 8. uri zvečer v prostorih pri »Zlatem Jejenu« s sledečim dnevnim redom:

1) Nagovor br. staroste; 2) poročilo tajnikovo; 3) poročilo načelnikovo; 4) poročilo blagajnikovo; 5) poročilo rač. pregledovalcev; 6) volitev staroste; 7) volitev podstaroste; 8) volitev 6 odbornikov; 9) volitev načelnika; 10) volitev 2 odbor. namestnikov; 11) 2 rač. pregledovalcev; 12) praporščaka in namestnika; 13) volitev delegatov za župni občni zbor; 14) volitev delegatov v zvezni odbor; 15) raznoterosti.

Vabimo vse brate, da se odzovejo v čim večjem številu in dokažejo s tem, da bodo tudi v bodoče pripravljeni stati nam krepko ob strani.

NB. Ako bi ne bil občni zbor sklepčen ob napovedani uri, se vrši ob vsaki udeležbi drugi občni zbor z istim sporedom ure pozneje.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Povišanje cen tiskarskih del. — Državna zveza avstrijskih lastnikov tiskaren naznanja, da se zvišajo vsled povišanja plač tiskarjem s 1. jan. 1910. cene vseh tiskarskih del od tega časa naprej za 5%.

Vabilo kmetovalcem za napravu primerjevalnih poskusov glede umetnega gnojenja s fosforinimi gnojili. — Primerjevalni poskusi, ki so se napravili v drugih deželah, so pokazali, da ina kostna moka, ki se uporablja kot fosforno gnojilo, tako gnojilno moč kot moka Thomasove žlindre. Monopol, ki so ga napravili za prodajo žlindre, kakor tudi daljna pot iz dežel, kjer se žlindra dela, so to gnojilo tako podražili, da stane v njem sedaj ednotna fosforna kislina, to je 1 kilogram, na mestu v Gorici 38 do 40 vin., med tem ko ne bi stala jednaka množina fosforne kisline v moki iz živalskih kosti več kot 33 vin. postavljena franko na kakoršno si boli postajo južne železnice na Goriškem. Če se računa cena za vagon, prihrani se v tem poslednjem slučaju okoli 80 kron pri vsakem vagonu. Če tudi govori ta prihranek za kostno moko, vendar je ne moremo brez drugega priporočati, predno nismo napravili primerjevalnih poskusov, ki bi pokazali korist pri uporabi tega gnojila v razmerah, kakoršne vladajo pod našim obnebjem. In zaradi tega se obračamo na vse kmetovalce ter jim priporočamo, da se vdeležijo teh poskusov, ki se bodo raztegnili letos na stalne travnike, na meteliko, ruso deteljo, turščico in krompir. Gnojila se razdelijo brezplačno in poskuševalne parcele bodo merile vsaka po 200 m². ena bo za kontrolo negnojena, druga gnojena s Thomasovo žlindro in tretja s kostno moko; zadajina se dodá potrebno količino sol. Ta gnojila bode treba raztrositi meseca januarja prih. l., a za turščico in krompir ob času setve. Za ti zadnji nastlino se bo dajal tudi čilski soliter ob času pletve. Primeren natančen pouk kako se uporabljajo gnojila in kako se preprečajo o njih uspehu in koristi, dá se vsakemu, ki bo delal poskušnje. Za vpisane je čas ves mesec december t. l. in prosí se, da navede vsakdo, pri katerih rastlinah hoče napraviti poskuse.

Podpisano upa, da najde tudi to vabilo ono številno udeležbo, ki jo je želel po njegovi važnosti. V Gorici, dne 15. decembra 1909. Kmetijsko kemično poskuševališče v Gorici. Ravnatelj: J. Bolle.

Štedenje je vir bogastva. — Samos tem namenom štediti, da se denar grnadi — je slabo, hraniti — da si človek varuje neodvisnost, to je modro in pravično.

K omogočitvi štedenja je upeljala Goriška ljudska posojilnica hišni nabiralnik, ki obstoji v tem, da se izroči vlagatelj ob enem z vložno knjižico tudi zaprt nabiralnik, čegar ključ pa ostane v zavodu.

Pri prejemu nabiralnika mora vplačati vlagatelj vlogo K 5, ta znesek se mu ob vrnitvi nepoškodovanega nabiralnika z 1/2 vred zopet izplača.

Z nabiralnikom dobi hranilec priliko, vsak tudi najmanjši znesek lastnemu razpolaganju odtegniti in ga vsled periodične izpranitve v hranilnem zavodu plodnosno naložiti.

Kot jako umestno je priporočati hišni nabiralnik za božično darilo.

Opozarjamo tudi stariše, da mesto nepotrebnih igrač, ki se itak kmalu potro in pa sladkarij, po katerih otroci obole, nabavijo svoji deci hišni nabiralnik.

Božičnica družbe »sv. Cirila in Metod« v otroškem vrtu pri Mostu se bo vršila v četrtek t. j. 23. t. m. ob 2. in pol popoldne, ponavadnem redu in sicer v prostorih g. Maraza.

Povabljeni so vsi, ki se zanimajo za napredek naših šolskih zavodov.

Odbor.

Dopolnilna volitev.

Natančen izid dopolnilne volitve pričujemo v četrtek.

Tu podajemo rezultate, kolikor znanih po političnih okrajih:

Tolminski okraj:	Vrtovec	Vran	Zlobec	Tuma
Cerkno	106	1	501	27
Idrsko	30	1	76	—
Srpenica	26	—	30	—
Št. Viškagora	60	—	98	15
Šebrelje	10	—	34	—
Tolmin	302	2	294	5
Grahovo	5	7	240	9
Volče	55	3	166	—
Livek	27	—	38	1
Kobarid	102	12	47	22
Ljubušnje	16	2	263	2
Žaga	105	—	—	—
Bovec	78	—	92	—
Čezsoča	36	—	38	—
Soča	9	—	56	—
Trenta	—	—	46	—
Log	4	—	68	3

Goriški okraj:	Vrtovec	Vran	Zlobec	Tuma
Ajba	35	—	159	—
Ajdovščina	108	—	37	—
Bilje	4	123	103	6
Črničje	105	11	205	1
Gojače	42	—	42	—
Kamnje	—	3	99	3
Kanal	99	1	167	5
Lokavec	82	10	14	—
Miren	86	5	168	27
Opatjeselo	39	17	152	6
Podgorz	16	126	168	160
Prvačina	57	80	99	3
Renče	96	32	117	22
Rihemberg	204	7	253	—
Sv. Križ	49	16	158	8
Solkani	96	6	204	74
Šempas	6	74	52	—
Štandrež	24	1	135	89
Št. Peter	16	8	162	4
Vrtobja	16	111	128	109
Ročinj	71	—	44	—
Anhovo	25	—	174	—
Bate	5	7	94	—
Dornberg	11	83	195	1
Vogrsko	19	33	103	2
Orgar	21	4	130	21
Kojsko	21	265	223	4
Vrtovin	60	—	76	—
Skrilje	32	10	100	16
Osek	2	56	168	—
Čepovan	17	5	91	—
Sovodnje	15	23	136	41

Sežanski okraj:	Vrtovec	Vran	Zlobec	Tuma
Komen	130	2	121	13
Nabrežina	15	—	29	128
Naklo	178	39	38	—
Sežana	68	2	38	—
Vojsčica	—	16	64	—
Zgonik	34	3	49	1

Gradiščanski okraj:	Vrtovec	Vran	Zlobec	Tuma
Devin	22	1	74	2
Doberdob	22	—	35	—
Medana	—	1	179	—

Rezultat iz 59 občin kaže 2945 Vrtovec, 1202 Vran, 7844 Zlobec, 830 dr. Tuma. Klerikalci trde, da iz 70 občin je izid ta-le: Vrtovec 3094, Vran 1600, Zlobec 8385, Tuma 943.

Edina tvrdka v Avstriji za oprave za dojenčke in zaloga perila.

za vozičke in posteljice. — Blago najtanjše in priprostejše vrste. — Varstvena znamka

„ZUM K. ABENHORTNER“

Nov oddelek za prodajo na drobno. — Na zahtevo pošljem cenik s podobami brezplačno. — Večkrat odkupovana tvrdka. Tovarniške cene.

Moriz Guttmann,
Dunaj I., Salzgröb 12.
Oddelek za prodajo na drobno v I. nadstr.

Za znesek K 5 ki je ob jednom prva obrestovana vloga, se dobi lični nabiralnik (šparovček) pri Goriški ljudski posojilnici.

Gospodarske šole v Avstriji. — Leta 1897/8 je bilo v Avstriji 175 gospodarskih šol z 8563 dijaki. Od teh so bile 3 visoke z 1077 dijaki, 3 akademije, 9 srednjih šol, 2 višji vinogradniški šoli in ena višja pivovarska šola za 1874 dijakov. Dalje je 41 kmetijskih šol s celoletnim poukom, 88 z zimskim poukom, 11 nižjih gospodarskih šol, 17 mlekarskih in gospodarskih, 24 nižjih šol za hmeljarstvo, vinogradstvo idt ter 2 pivovarski šoli.

Pivovari na Češkem. — Leta 1907 do 1908 je bilo na Češkem 12 pivovarov, ki so skuhali nad 100.000 hl piva. — So to Plzenjski meščanski (821.226 hektol.), Smichovski akcijski (583.421 hl), Plzenjski akc. (281.452 hl), Plzenjski združni (184.622 hl), Praško-Holešovički (150.124 hl), Budjejeviški akcijski (146.133 hl), Schwarzenbergov Protivinski (141.095 hl), Budjejeviški meščanski (115.403 hl), Braniški (105.234 hl), Schwarzenbergov Trebnjski (101.204 hl) in meščanski v Mostu (101.003 hl).

Politični pregled.

Obstrukcije v poslanski zbornici je konec. Obstrukcionisti so se sami obrnili proti obstrukciji. Kar nakrat so bili začeli češki agrarci in slov. klerikalci z obstrukcijo. Ali kakor se je poleti pokazalo, da obstrukcija ne bo koristila, tako so bili tudi sedaj hitro na jasnem, da so zavozili z obstrukcijo. Vladne stranke in soc. demokratje so se združili zoper obstrukcioniste, češ, naj delajo, kar hočejo, seja pa mora trajati naprej, dokler se ne utrudijo. Hitro so se utrudili in ko so zvedeli, da ima Bienerth od cesarja dovoljenje, pogoniti parlament demov, če ne neha obstrukcija, so se obstrukcionisti udali ter potokli svojo lastno obstrukcijo.

Nastal je Krekov predlog zoper obstrukcijo.

Predlog dr. Kreka se glasi:

Zbornica skleni: "Naslednji načrt zakona se ustavno odobri: S pritrilom obel zbornice državnega zbora odredim tako: Člen I. Zakon z dne 12. maja 1873. drž. zakona št. 94. se izpopolni z naslednjo določbo: § 17. a). Predsednik poslanske zbornice ima v vsakem slučaju pravico, da vse potrebno ukrene, kar more zagotoviti redno parlamentarno delo proti vsakemu motenju in vsaki zlorabi poslovnika, zborničnih pravic in prostosti. Predsednik je osobito pooblaščen, razveljaviti, izdati provizorične predpise o uporabi parlamentarnega poslovnika in v sili odrediti, da se poslanci izključijo k večjem iz treh sej. Člen II. Veljavnost tega zakona, ki stopi v veljavo z dnevom razglasitve, se omeji na sedem mesecev.

Socialni demokratje so se upirali in bati se je bilo hudih demonstracij in izgrediv. Na to so iztuhali predlog zoper obstrukcijo. Nujni predlogi so bil umaknjeni in na prvo mesto je prišel Krekov predlog. Ta predlog je bil preoster, zato ga je Kramar ublažil in sprejet je pravzaprav Kramarov predlog. Sprožil pa je bil misel za ta predlog češki agrarec Udržal.

Predlog je sprejet in skozi leto dni ne bo mogoča obstrukcija v poslanski zbornici.

V glavnem obsega sprejeti Kramarov predlog to-le:

Da se zabrani vsako motenje in vsako zlorabljenje poslovnega in zborniškega reda, zamore predsednik po svoji volji in odločitvi dati prečitati poročila in naznana odsekov, došle predloge, prošnje, naznana dopustov, nadalje določiti razpravo o nujnih predlogih ali med sejo ali pa še te na konec seje. Ako kak poslanec predsednika težko užali ali se njegovim odredbam upira, ga lahko predsednik izključi iz jedne ali več sej. Dovoljen je pa v slučaju izključenja vzklik na zbornico, katera odloča o njem s priprostim glasovanjem brez debate. Te določitve naj ostanejo v veljavi do 31. dec. 1910.

Zbornica je priznala nujnost predlogom glede reforme poslovnika s 315 proti 91 glascvom. (Živalna pohvala, protesti pri čeških radikalcih.)

Premembo poslovnika je pozdravil tudi Bienerth. — Početje slov. klerikalcev in čeških agrarcev, ki se radi osebnih

in strankarskih vzrokov spuščajo v obstrukcijo potem pa jo sami pobijejo, se komentira različno. Kdo ve, kaj vse prinese to početje Slovanom! — Kar kriči »Slovenec« ob teh dogodkih, je ali sleparija ali neumno hvalisanje kler. poslancev.

Proračunski odsek. — Govoril je tudi min. predsednik, zatrjeval, da vlada ni proti parlamentu, vlada da stoji na načelu, da bi bilo napačno, ako bi se delalo politiko proti kaksi rasi v Avstriji. Bilinski je naročil rešitev provizorija pred Božičem, da bo več. dež. zborov še pred novim letom sklepalo o določitvi dež. financ. Odsek je sprejel provizorij.

Razne vesti.

Proces Friedjung na Dunaju.

Srbski sekijski načelnik Spalajkovič je bil zaslišan v soboto.

Spalajkovič je rekel, da prevzema popolna odgovornost za vsako svojo besedo ne-le pred sodnijo, marveč tudi pred javnim mnenjem. Predstavil se je sodniji pred vsem radi spoštovanja pred sodnim dvorom in da bi napravil uslugo pravici. Ob enem pa se je predstavil, da bi pospešal dobro razmerje med Avstro-Ogrsko in Srbijo, kar smatra to za svojo dolžnost. Zato je bil globoko užaljen, ko je videl, da so te razmere ogrožene zbog izmišljenih poročil. Isti razlogi so ga napotili že pred devetimi meseci, da je predlagal častno sodnijo, kar pa žalibog ni bilo sprejeto. Tudi le površen pogled v spise zadošča za prepričanje, da je vse ono, kar je v spisih, le ena velika mistifikacija in da ne gre za drugo, nego za celo vrsto ponarejenih spisov, s pomočjo katerih je bilo možno osumniti srbsko vlado. »Slovenski jug«, priče in hrvatsko-srbsko koalicijo Do tega uverjenja je prišel tudi minister Milanović, ki je obljubil priči, da pride priča in podpret z dokazi svoje trditve. Vprašanje originalov omenjenih dokumentov vsebuje vprašanje časti za pričo in njegovo domovino. Zato je pripravljen, ponuditi se za kaligrafičen eksperiment, iz katerega bo razvidno, da o nini kar pisal omenjenih dokumentov in prosil, da mu se pokaže vsaj fotografijo onih spisov, na katerih se nahaja njegovo ime. Predsednik je odgovoril, da je nima. Spalajkovič: Dobro; a tudi brez originala in brez fotografije mi bo lahko dokazati, da je ponarejen ne le omenjeni, ampak, da so ponarejeni tudi drugi dokumenti, ki so navedeni v brošuri. Na vprašanje predsednika je izjavil priča, da je preiskoval v ministerstvu, dali ni morda bilo tam česa, kar bi bilo omenjenemu spisu podobno? Ako bi našel kak tak dokument, ali kaj podobnega, bi se on ne bil upal priti pred porotno sodnijo. Na to je Spalajkovič dokazal, da oblika, v kateri so stilizirani dokumenti, ki bi morali prihajati po večini iz srbskega ministerstva zunanjih stvari, ne sliči niti od daleč stilu, ki je v običaju v omenjenem uradu. Obsega pa izraze, ki so pač v navadi na Ogrskem in Hrvatskem, a ne v Srbiji. Eden omenjenih uradnih dokumentov, ki je datiran s 4. junijem 1907, ima tekoče število 3027. Spalajkovič dokazuje na podlagi zapisnika srbskega ministerstva zunanjih stvari, da je bilo v mesecu juniju 1907. vpisanih le 208 spisov in da je imel zadnji spis iz leta 1907 število 1991.

Nadalje je dokazoval Spalajkovič druga protislovja, ki se ne ujemajo z uradnimi navadami srbskega ministerstva zunanjih stvari. Rekel je, da ne pozna Milana Pribičevića, in da ni bil nikdar v Zemunu skupno z blagajnikom ministra Boževića. Omenjal je potem nekega spisa, ki govori o pogajanjih za neko posojilo. Omenjeni spis nosi datum iz leta 1907, a posojilo je bilo sklenjeno že eno leto prej to je, leta 1906!

Spalajkovič je zaključil svoje pričevanje s sledečo izjavo: Visoki sodni dvor, gospodje porotniki! Ako senebo verovalo besedam, ki sem jih tu odkrito navedel, bo srbska vlada, da zavrne obdolžitve, naperjene proti njej, prisiljena, apelirati na vlade vellesil, da naročijo svojim odposlancem v Belemgradu, naj se oni sam prepričajo o resničnosti mojih trditvev.

Zaslišan je bil bivši ban Pejačević, katerega je vprašal Friedjung, kako more sedeti skupaj s Tuškanom, ki je rekel, da bi bil pripravljen marširati in streljati proti Dunaju. Pejačević pa je rekel, da v Ogrski so napravili za ministre in ministerske predsednike ljudi, ki so bili obsojeni na smrt. Prof. Rešetar, veščak, je povedal, da namišljeno poročilo Spalajkoviča na Pašiča je polno pogrešk, poročilo je pisal človek, ki ne pozna srbske slovnice in ortografije. Takih pogrešk ne dela Srb.

Proti izganjanju slovanščine iz cerkva v Istri. — Od raznih strani Istre javljajo, da je zadnja naredba tržaškega škofa glede slovanskega jezika v cerkvi silno razburila vse ljudstvo po škofiji. Posebno vre na Bužešćini. V Vodichah pri Danah je vse ljudstvo — doznavši o škofovi naredbi — ostavilo cerkev. Le dve ženi sta ostali in še na ti je ljudstvo pozneje skoro pljuvalo. Na Počekaju se je vršilo v četrtek posvetovanje županov in drugih vplivnih oseb, ki so sklenili, da ni smeti odnehati in raje naj ljudstvo zapušča cerkve, nego da bi se uklonili tej krivični odredbi škofovi.

»Naši Slogi« pišejo iz Istre, da je razburjenje tem večje med našim ljudstvom, ker je uverjeno, da se je tu zopet cerkvena oblast udala našim bližnjim in daljnim narodnim nasprotnikom, katerim je že od davna naš jezik v cerkvi trn v očesu. Ti naši sovražniki da so lažljivo informirali sv. Stolico, češ, da je naš jezik v cerkvi na škodo obči pobožnosti, da ruši mir in ljubezen v krščanskem ljudstvu, in zato je treba, da se izžene iz cerkve itd. Naši narodni duhovniki so uverjeni ravno o nasprotnem od vsega tega. Raba narodnega jezika v cerkvi da je bila vedno in je tudi dandanes le na korist cerkve in vere. Zato hočejo storiti vse možne korake, da se nam puste na miru naši stari in od cerkve odobreni običaji v bogoslužju.

Znakom vseobčega razburjenja je tudi to, da se je politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri odločilo, da stopi na čelo akciji proti odredbi škofovi. V ta namen je sklicalo veliko narodno skupščino v prostore »Narodnega doma« v Paznu. Tudi večina deželnih in državnih poslancev istrskih je obljubila, da pride na važni shod.

Bil je slovesna manifestacija proti škofovi odredbi.

V Trstu je šel Slovenec A. Krpan ob 1. ponoči iz kavarne Minerva, kar se mu je približalo več ljudi, ki so ga brez povoda napadli. Med napadalci je bil tudi mestni svetovalec Carlo Banelli! Lepa kultura!

Major Parseval je postal profesor zrakoplovstva na tehniki v Charlottenburgu. On je že govoril o zrakoplovanju z motorjem. Splošna predavanja pa prično neposredno po Veliki noči.

Statistika katoliškega duhovništva. Na 1500 milijonov ljudi in na 270 mil. katoličanov pride 360.000 katoliških duhovnikov. Število je zelo veliko, a razdelitev nejednaka, ker na Evropo pride 300.000 duhovnikov, dočim jih odpade na ves ostali svet samo 60.000. Dočim imajo evropski narodi domače duhovnike, jih izvenevropski nimajo, ali pa samo v Ameriki. Da bi se razni rodovi bolj hitro pokristjanili, bi bilo potrebno, da bi šli nepotrebnim menihi iz Španije, Italije in tudi od nas kam v Sibirijo ali Alasko. Za vse dobro vneti može bi bili gotovo zadovoljni.

Novo najdbe v Postonjski jami. Raziskovalec podzemskih jam g. A. Perko je 13. in 14. t. m. umetno odprl prehod skozi ozko skalnato razpoko v »Nadvojvoda Ivanovi jami«; pri tej priliki je na novo odkril dve veliki dvorani, napolnjeni z najkrasnejšimi kapniškimi oblikami. Raziskovanje se nadaljuje.

Vseslovanska umetniška razstava se bode vršila v Krakovem. Mestna občina je že odstopila zemljišče in določila v to 100.000 K, da bi se zgradil paviljon. Odbor s Sienkievičem na čelu pobira prispevke povsod po Poljski. Zastopnikom hrvatskega društva »Medulič« je izvoljen kipar Ivan Meštrovič.

Rekord z monoplanom. Iz Issyles-Moulineau javljajo, da je Jacques de Lesseps letel z Bleriotovim monoplanom I uro 20 minut in da je moral samo radi teme opustiti nadaljne poizkuse.

Hrvatsko Zadržno banko za Bosno in Hercegovino osnuje »Hrv. Nar. Zajednica« v najkrajšem času. To bo početek obsežnejšega zadržnega delovanja v anektiranih deželah. »H. N. Z.« je hotela prvotno ustvariti tak zavod potom »Poljedeske Banke« v Zagrebu. Ta pa se za stvar ni pobrigala. Nato se je obrnila H. N. Z. na Zadržno Zvezo v Ljubljani (klerikalna), ki pa je stavila pogoje, kateri so bili nesprejemljivi (za posojilo 100.000 K vsake tri mesece poročilo, 6% obresti in menično jamstvo »hrv. centralne banke« v Sarajevu!). Zato se sedaj osnuje Zadržna banka z lastnih sil, četudi od začetka morda v najkrajšem obsegu.

Književnost.

Jakoba Alešovca zbrani spisi. Drugi, popravljeni natis. Priredil Jožef Volc. I. zvezek: Kako sem se jaz likal. I. del. Ljudska knjižnica 9. zvezek. Zal. kat. Bukvarna v Ljubljani.

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. bodi Dam sveta dolžnost!

Opoldne vidi zvezde,
kdor kurje ma oko.
Izogneš takim mukam
ti s čevlji se

„OHO“

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sožalja, ki smo jih prejeli ob priilki smrti naše nepozabljene hčerke in ljubljene sestre

Anice Božič roj. Šapla

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom in znancem. Zahvaljujemo se tudi za krasne podarjene vence in spremstvo k zadnjemu počitku.

GORICA, dne 20. decembra 1907.

Rodbina Šapla.

SUKNA

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za suknjo

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franco.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,
dvonadstropna, z 8 sobami, pri-
pravna za vsako obrt
se odda v najem takej ali pa
proda prav po ceni.

Natančen naslov pové upravništvo
„Soče“.

Prva goriška družba za čiščenje podov

Gledališka ulica 8 — GORICA — Gledališka ulica 8.

Zagotavlja najdovršenejšo izvršitev čiščenja kakoršnegakoli poda.

Cene nizke.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22

v Ljubljani.

Najlepše darilo za božične praznike in
novo leto je najnovejši pripravični už-
galni žepni aparat, ki stane komad K 3,
kakor tudi najnovejši gramofoni od K 30
naprej; velike plošče od K 2 dalje.
Velika zaloga dvokoles in šivalnih stro-
jev. Cenike se dopošlje franco.

Pri Batjel-u GORICA
Stolna ulica 3-4

Najlepši in najkoristnejši dar za božične praznike
in novo leto

je gotovo šivalni stroj z znamko „PFAFF“.

Pfaffovi šivalni stroji so svetovnoznani kot najboljši
znamka za šivanje in umetno vezenje. Stroj teče na kroglicah
in šiva brez šumenja.

Edina zaloga in zastopstvo

Jos. Dekleva

Gorica, ulica Municipio št. 1.

(V zalogi se nahajajo razne vrste šiv. strojev in tudi znamka „Orig. Victoria“
po nizki ceni.)

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo

izbero pohištva vseh slogov za

vsak stan, priprostega in naj-

finojega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podobe na sipe in platno, uglejala
zima in platno.

Vesele božične praznike

== in novo leto ==

napravimo svojim dragim, ako jim podarimo:

- „Jacques Damour“. — „Nais Micoulin“. Dve noveli.
Spisal E. Zola. Broš. . . . . K 1.-
- „Blagor na vrtn cvetočih breskev“. — „Mavrični
ptič“. — Spisal Jul. Zeyer. Broš. . . . . K 1.40
- „Kako pišejo ženske“. — Spisal Marcel Prévost. Novost!
Elegantno vez. . . . . K 4.-
- „Quo Vadis“. — Drugi popravljeni natis. Elegantno vez. . K 5.50
- „Dvajset let pozneje“. — Nadaljevanje romana „Trije
mušketirji“. — Broširan . . . . . K 6.-
- Elegantno vezan . . . . . K 8.-
- „Modri Janko“. Jako priporočljiva knjiga za mladino. Vez. K 2.40
- „Ben Hur“, roman iz Kristusovih časov. Druga popravljen
izdaja. — Elegantno vezan . . . . . K 4.50
- „Ana Karenina“. — Roman. Ruski spisal Lev Tolstoj. . . K 6.40
- „Potop“. — Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz. —
Oba dela broširana . . . . . K 6.40
- Elegantno vezana . . . . . K 8.40
- „Kirdžali“. — Podonavska povest. — Drugi popravljeni
natis. — Broširana . . . . . K 1.00
- Elegantno vezana . . . . . K 2.20
- „Križarji“. Velik Sienkiewiczov roman v štirih delih. Broš. K 5.20
- Elegantno vezan . . . . . K 7.-
- „Kletev nezvestobe“, Sloveči roman. Broširan . . . . . K 3.20
- Elegantno vezan . . . . . K 5.-

Zgoraj navedeni zneski se razumejo brez poštnine.

Velika izbèr raznovrstnih gramofoncv in plošč.

Edina zaloga plošč s slovenskimi komadi.

Raznovrstne šatulje modernih pisemskih papirjev.

== Neprekosljiva ==

izbèr okraskov za božična drevesca.

◀ Največja zaloga slik in okvirjev ▶

v modernem in antiknem stilu.

Pisarniške potrebščine. — Različni albumi za raz-
glednice in fotografije. — Krasni albumi za raz-
glednice v obliki mape, od K 1 više. — Razno-
vrstne galanterije, najmodernejši uzorci.

Pisalni stroji: Underwood, Adler in Empire.

Vse te in še druga predmete se dobi v Slovanski knjigarni

A. GABRŠČEK

GORICA

Trgovski dom in Gosposka ulica št. 7.